ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **A. Z.,** zastoupen JUDr. Annou Doležalovou, advokátkou se sídlem Jablonského 604/7, Plzeň, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 22. 2. 2013, č. j. 29 Az 12/2011 – 82,

takto:

I. Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 22. 2. 2013, č. j. 29 Az 12/2011 - 82, a rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 28. 2. 2011, č. j. OAM-1204/VL-07-P09-R2-2005, **se zrušují** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o žalobě.

III. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti 6.800 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupkyně žalobce JUDr. Anny Doležalové, advokátky.

Odůvodnění:

Rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 22. 2. 2013, č. j. 29 Az 12/2011 - 82, byla zamítnuta žaloba podaná proti rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen „ministerstvo“) ze dne 28. 2. 2011, č. j. OAM-1204/VL-07-P09-R2-2005, kterým bylo rozhodnuto, že se žalobci (dále jen „stěžovatel“) neuděluje mezinárodní ochrana podle ust. § 12, 13 a 14 zákona č. 325/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o azylu“) a uděluje se mu doplňková ochrana podle ust. § 14a zákona o azylu na dobu 24 měsíců ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. V odůvodnění rozsudku krajský soud uvedl, že v novém řízení byl stěžovatel podrobně vyslechnut a v závěru své výpovědi dne 10. 6. 2010 uvedl, že situace v Bělorusku se v určitých ohledech v plynutí doby změnila. Ze země původu odjížděl v roce 2005 a výnos, o němž hovořil, podepsal prezident Lukašenko až v roce 2007. Toto koresponduje i se závěrem, který krajský soud již dříve učinil, a to, že situace v Bělorusku v době, kdy stěžovatel odjížděl a v době po posledních volbách v roce 2010, byla odlišná. K námitce, že nekoresponduje odůvodnění správního rozhodnutí o neudělení azylu podle ust. § 12 zákona

o azylu s odůvodněním udělení doplňkové ochrany, krajský soud zdůraznil, že ministerstvo na základě všech shromážděných podkladů uzavřelo, že udělení azylu sleduje především naplnění azylově relevantních důvodů žadatele v době opuštění vlasti, zatímco u doplňkové ochrany je naopak zkoumáno, zda se žadatel může bez větších problémů do země původu vrátit. Ministerstvo tak správně poukázalo na situaci, která v Bělorusku existovala v r. 2005, kdy stěžovatel byl jednou zadržen policií poté, co byl přistižen s letáky, které měly protivládní obsah. Jeho zadržení bylo poté o 15 dní prodlouženo a byl upozorněn na to, že později bude souzen za roznášení letáků. Stěžovatel se právně o případné hájení svých práv nepokusil a po propuštění vycestoval do České republiky. Za popsané situace je podle krajského soudu intenzita potřebná pro vyslovení pronásledování stěžovatele či odůvodněných obav z něho, naplněna nebyla. K námitce porušení ust. § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád"), krajský soud uvedl, že ministerstvo nejprve podklady, z nichž čerpalo a poté se zabývalo odůvodněním svého závěru, proč nepovažuje podmínky ust. § 12 zákona o azylu za naplněné. Proto po přezkoumání věci závažnější porušení ust. § 68 správního řádu neshledal. Stěžovateli byla udělena doplňková ochrana na dobu 24 měsíců, a je tedy nasnadě, že ministerstvo uvážilo všechny jak stěžovatelem uváděné skutečnosti, tak velmi seriozně i změněnou situaci v zemi původu. Za těchto okolností krajský soud zdůraznil, že praxe je taková, že pokud by ohrožující situace v zemi původu i nadále trvala, má stěžovatel možnost žádat o prodloužení udělené doplňkové ochrany.

Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. V kasační stížnosti uvedl, že krajský soud napadený rozsudek zatížil vadou nepřezkoumatelnosti, když se dostatečně nevypořádal s žalobními námitkami ohledně porušení ust. § 12 zákona o azylu, a zároveň je tento rozsudek nezákonný, neboť i přes dostatečně zjištěný skutkový stav byl v otázce udělení azylu podle ust. § 12 citovaného zákona vyvozen nesprávný právní závěr. Důvodem odchodu stěžovatele ze země původu byly obavy z jednání státních orgánů Běloruska s ohledem na jeho protirežimní politickou činnost. Stěžovatel pomáhal svému příteli s distribucí opozičních letáků. Jednoho dne byl kontrolován policejní hlídkou, která u něho našla letáky. Byl odvezen na policejní stanici, kde byl vyslýchán, přičemž byl dotazován na původ tiskovin, kdo mu je dal a co s nimi zamýšlel udělat. Ačkoliv stěžovatel tvrdil, že tyto letáky našel, byl následně příslušníky policie zbit a odvezen do lesa, kde jej nechali několik hodin připoutaného ke stromu. Poté jej převezli zpět na policejní stanici, sepsali s ním protokol, v němž uvedli, že byl opilý, vulgární a obtěžoval kolemjdoucí. Následně byl odsouzen k patnáctidennímu vězení. Po uplynutí této doby jej soudce odsoudil k dalším patnácti dnům vězení s odůvodněním, že se ve vězení dopouštěl výtržností. Při propuštění musel podepsat čestné prohlášení, že neopustí území Běloruska a bylo mu sděleno, aby čekal předvolání k soudu. Následně stěžovatel zemi původu opustil. Ministerstvo tyto skutečnosti tvrzené stěžovatelem nijak nerozporovalo. Přesto, stejně jako krajský soud, dospělo k závěru, že intenzita potřebná pro vyslovení pronásledování stěžovatele v zemi původu či odůvodněných obav z něho, naplněna nebyla. Takové posouzení je však v rozporu se skutkovými zjištěními. Pojem pronásledování je nutné vykládat konformně v souladu s čl. 9 Směrnice Rady 2004/83/ES ze dne 29. 4. 2004 (dále jen „kvalifikační směrnice"). Ve svém dosud nezpochybněném příběhu stěžovatel popisoval, jak s ním bylo nakládáno policií během jeho zadržení. Není přitom nesporné, že měsíční zadržení bez sdělení obvinění, během kterého byl stěžovatel opakovaně bit, týrán a nucen podepisovat předložené dokumenty, je nelidským a ponižujícím zacházením ve smyslu čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod zahrnutém v jejím čl. 15 odst. 2. Právě takové jednání je použitím fyzického nebo psychického násilí ve smyslu odst. 2 písmeno a). Skutečně nelze shledat, že toto jednání nedosáhlo azylově relevantní intenzity, jak se domníval krajský soud. Pokud však mělo ministerstvo, a potažmo krajský soud, přesto pochybnosti o tom, že některá z jednání policie samo o sobě nedosahuje intenzity pronásledování ve smyslu čl. 9 odst. 1 písm. a) kvalifikační směrnice, bylo jeho

povinností posoudit stěžovatelovu žádost rovněž z hlediska čl. 9 odst. 1 písm. b) kvalifikační směrnice, tj. odpovědět na otázku, zda souběh různých opatření (fyzické násilí na policejní stanici, měsíční zadržení, výhrůžky trestním stíháním a dalším vězněním) je dostatečně závažný k tomu, aby postihl jednotlivce způsobem podobným tomu, který je uveden v čl. 9 odst. 1 písm. a) kvalifikační směrnice. Souběh různých opatření, která sama o sobě nestačí k naplnění definice pronásledování, se označují jako „pronásledování na kumulativním základě“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 5. 2009, č. j. 5 Azs 7/2009 – 98). Ministerstvem a krajským soudem provedené právní posouzení věci je proto nesprávné, neboť takový výklad nemá opodstatnění plynoucí ze zjištěného skutkového stavu. Krajský soud se také dostatečně nevypořádal se žalobní námitkou týkající se posouzení případu s ohledem na možné naplnění pojmu odůvodněného strachu z pronásledování pro zastávání politických názorů ve smyslu ust. § 12 písm. b) zákona o azylu. Krajský soud v napadeném rozsudku dospěl k závěru, že v řízení před správním orgánem nedošlo k závažnějšímu porušení ust. § 68 správního řádu. S tímto však stěžovatel vyslovil nesouhlas, neboť ministerstvo se nesplněním podmínek ust. § 12 písm. b) zákona o azylu zabývalo pouze v jedné větě, kdy odkazuje na argumentaci týkající se předchozího posouzení podmínek podle ust. § 12 písm. a) zákona o azylu. Ministerstvo tak v podstatě obě písmena citovaného ustanovení slučuje, aniž by reflektovalo rozdíl mezi nimi. S ohledem na výše uvedené je rozsudek krajského soudu nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů. Proto stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Ministerstvo ve vyjádření ke kasační stížnosti popřelo oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť jak jeho rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany ve všech částech výroku, tak i rozsudek krajského soudu byly vydány v souladu s právními předpisy. Ministerstvo plně odkázalo na správní spis, zejména na podání a výpovědi stěžovatele s tím, že se zabývalo všemi okolnostmi případu, řádně je vyhodnotilo, shromáždilo dostatek informací o zemi původu stěžovatele a rozhodlo v souladu se zákonem. S jeho závěry se plně ztotožnil i krajský soud v napadeném rozsudku. Dále ministerstvo poukázalo na to, že kasační stížnost je nepřípustná podle ust. § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. V daném případě se krajský soud řídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v rozsudku ze dne 17. 5. 2012, č. j. 7 Azs 18/2012 - 29, a ani stěžovatel v kasační stížnosti nensmítal, že se soud tímto závazným právním názorem neřídil. Aplikace ust. § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. je tedy zcela namístě. Odkaz na předchozí rozsudek Nejvyššího správního soudu ve věci vedené pod sp. zn. 7 Azs 50/2009 v této situaci neobstojí, neboť tímto názorem se již řídil jak krajský soud, který následně zrušil správní rozhodnutí ministerstva, tak i ministerstvo, na základě jehož úspěšné kasační stížnosti vydal Nejvyšší správní soud rozsudek, který je v této věci závazný pro krajský soud i správní orgán a jen k němu lze vztáhnout podanou kasační stížnost. Pro nadbytečnost se tedy ministerstvo nevyjadřovalo k již řádně vypořádaným a zhodnoceným stěžovatelovým stížním námitkám. V podrobnostech odkázalo na své rozhodnutí a odůvodnění rozsudku krajského soudu, se kterým se plně ztotožňuje. Protože ministerstvo považuje kasační stížnost za nepřípustnou, navrhlo, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost v souladu s ust. § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. odmítl pro nepřípustnost, případně zamítl pro nedůvodnost.

Nejvyšší správní soud se nejprve ve smyslu ust, 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a zda je tedy přijatelná.

Přesahem vlastních zájmů stěžovatele, který ve věcech azylu jedině vede k meritornímu projednání kasační stížnosti, je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je, kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce, pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. To znamená, že přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec

konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v tomto řízení je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.

O přijatelnou kasační stížnost se tak může jednat v případě, že se týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu nebo jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, přičemž rozdílnost v judikatuře může nastat na úrovni krajských soudů i Nejvyššího správního soudu. Kasační stížnost je přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je na místě změnit výklad určité právní otázky řešené dosud správními soudy jednotně. Další případ přijatelnosti kasační stížnosti je dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O takové pochybení se může jednat především tehdy, nerespektoval-li krajský soud ustálenou judikaturu, a navíc nelze vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu nebo krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. V této souvislosti je třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že pokud by k němu nedošlo, bylo by věcné rozhodnutí krajského soudu odlišné. Nevýrazná pochybení, především procesního charakteru, zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby byla důvodem přijatelnosti kasační stížnosti.

V daném případě dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že se jedná o posledně uvedený důvod přijatelnosti kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud po zjištění, že kasační stížnost je přípustná a přijatelná, přezkoumal napadený rozsudek v souladu s ust. § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti, přičemž neshledal vady podle ust. § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Namítá-li stěžovatel nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem, pak Nejvyšší správní soud poukazuje na svou konstantní rozhodovací praxi s tím, že nesprávným posouzením právní otázky je omyl soudu při aplikaci právní normy na zjištěný skutkový stav. Přitom o mylnou aplikaci právní normy jde tehdy, pokud soud na zjištěný skutkový stav použil jiný právní předpis, než který měl správně použít, nebo jinou právní normu (jiné konkrétní pravidlo) správně použitého právní předpisu, než kterou měl za daného skutkového stavu použít, nebo aplikoval správný právní předpis (správnou právní normu), ale dopustil se nesprávnosti při výkladu. Právní otázkou, jež měla být podle stěžovatele krajským soudem posouzena nesprávně, je otázka splnění podmínek pro udělení azylu podle ust. § 12 zákona o azylu.

Podle ust. § 12 písm. a) zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že byl ve své vlasti pronásledován za uplatňování politických práv a svobod. Podle písm. b) citovaného ustanovení se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Podle ust. § 2 odst. 8 zákona o azylu se za pronásledování pro účely tohoto zákona považuje závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování.

Původcem pronásledování podle odst. 9 citovaného ustanovení se rozumí státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem nebo v němž měla osoba bez státního občanství poslední trvalé bydliště. Původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmou.

V této souvislosti lze odkázat na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle níž je ust. § 2 odst. 8 i § 12 zákona o azylu nutné vykládat konformně s kvalifikační směrnicí (např. rozsudky ze dne 3. 8. 2008, č. j. 2 Azs 45/2008 - 67, publ. pod č. 1713/2008 Sb. NSS; ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 - 70, publ. pod č. 1749/2009 Sb. NSS nebo ze dne 16. 9. 2008, č. j. 3 Azs 48/2008 - 57, www.nssoud.cz).

Definice pronásledování je v kvalifikační směrnici obsažena v čl. 9, podle kterého
„1. Za pronásledování ve smyslu čl. 1 odst. A Ženevské úmluvy je považováno jednání, které je
a) svou povahou nebo opakováním dostatečně závažné, aby představovalo vážné porušení základních lidských práv, zejména práv, od nichž se podle čl. 15 odst. 2 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod nelze odchýlit nebo
b) souběhem různých opatření, včetně porušování lidských práv, který je dostatečně závažný k tomu, aby postihl jednotlivce způsobem podobným uvedenému v písmenu a).
2. Za pronásledování ve smyslu odstavce 1 mohou být mimo jiné považována tato jednání:
a) použití fyzického nebo psychického násilí, včetně sexuálního násilí;
b) právní, správní, policejní nebo soudní opatření, která jsou sama o sobě diskriminační nebo jsou prováděna diskriminačním způsobem;
c) nepřiměřené nebo diskriminační trestní stíhání nebo trestání;
d) odepření soudní ochrany, které vede k nepřiměřenému nebo diskriminačnímu trestu;
e) trestní stíhání nebo trest za odepření výkonu vojenské služby za konfliktu, jestliže by výkon vojenské služby zahrnoval zločiny nebo jednání spadající do doložek o vyloučení uvedených v čl. 12 odst. 2;
f) jednání namířená proti osobám určitého pohlaví nebo proti dětem.“

Tedy i v případě, že ministerstvo neshledá, že by některá ze zjištěných skutečností sama o sobě dosahovala intenzity pronásledování ve smyslu čl. 9 odst. 1 písm. a) kvalifikační směrnice, musí posoudit žádost o udělení mezinárodní ochrany rovněž z hlediska čl. 9 odst. 1 písm. b) kvalifikační směrnice, tj. odpovědět na otázku, zda souběh různých opatření je v součtu dostatečně závažný, aby postihl jednotlivce způsobem podobným tomu, který je uveden v čl. 9 odst. 1 písm. a) kvalifikační směrnice. Souběh různých opatření, která sama o sobě nestačí k naplnění definice pronásledování, nicméně ve svém součtu dosahují intenzity pronásledování, se označují jako pronásledování na kumulativním základě (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 9. 2007, č. j. 1 Azs 40/2007 - 129, www.nssoud.cz;a ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 - 70, publ. pod č. 1749/2009 Sb. NSS).

Podle obsahu správního spisu důvody, pro které stěžovatel požádal o udělení mezinárodní ochrany, spočívaly v tom, že v zemi původu byl zadržen policejní hlídkou, ta u něj našla opoziční letáky, které dostával od svého bývalého spolužáka a dále je rozšiřoval. Příslušníci policie jej odvezli na stanici, kde jej vyslýchali, aby zjistili původ tiskovin, kdo je stěžovateli předal a co s nimi chtěl udělat. Následně byl příslušníky policie zbit a odvezen do lesa, kde byl ponechán několik hodin připoutaný ke stromu. Poté jej převezli zpět na policejní stanici, sepsali s ním protokol, v němž uvedli, že byl opilý, vulgární a obtěžoval kolemjdoucí. Druhý den byl stěžovatel odsouzen k 15-ti dnům vězení. Po uplynutí této doby byl odsouzen k dalším 15-ti dnům vězení

s odůvodněním, že se dopouštěl výtržností. Při propuštění musel podepsat čestné prohlášení, že neopustí území Běloruska a bylo mu sděleno, aby čekal na předvolání k soudu. Poté stěžovatel odjel z Běloruska. Tyto skutečnosti vyhodnotilo ministerstvo tak, že stěžovatel neuvedl nic, na základě čeho by bylo možné učinit závěr, že byl ve vlasti pronásledován pro svou politickou činnost azylově relevantním způsobem. Stěžovatelův projev nesouhlasu s politikou běloruské vlády, který spočíval v diskuzích se známými a roznášením protivládních letáků, ani následný dopad na jeho osobu, tj. zadržení na dobu 30 dnů, nenese podle ministerstva znaky pronásledování ve smyslu azylového zákona, a to s ohledem na absenci opakovanosti zásahů běloruských státních orgánů vůči stěžovateli. Ministerstvo dále poukázalo na to, že stěžovatel měl možnost bez problémů na základě platného pasu a víza z Běloruska vycestovat, ačkoliv v roce 2005 nebylo možné vycestovat bez razítka v pasu povolujícího výjezd za hranice. Bezproblémové stěžovatelovo vycestování dokazuje, že běloruské státní orgány neměly evidentně zájem stěžovatele jakkoliv pronásledovat nebo diskriminovat, popř. mu bránit v odjezdu ze země. Rovněž krajský soud dospěl k závěru, že intenzita, potřebná pro závěr, že stěžovatel byl v zemi původu pronásledován nebo měl odůvodněné obavy z něho, nebyla naplněna.

V řízení o udělení azylu musí správní orgán často rozhodovat v důkazní nouzi. Za této situace je nutné zohlednit také charakter země původu žadatele o azyl, způsob výkonu státní moci v ní, možnost uplatňování politických práv a další okolnosti, které mají vliv na naplnění důvodů pro udělení azylu. Je-li například o zemi původu žadatele známo, že stav dodržování lidských práv je špatný, že občanům je upíráno právo na změnu vlády, že dochází k nezákonným popravám, mizením osob, častému používání mučení atd., pak tyto skutečnosti musí ministerstvo v případě důkazní nouze zohlednit ve prospěch žadatele o azyl.

Ohledně věrohodnosti stěžovatele odkazuje Nejvyšší správní soud na rozsudek ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004 – 57, www.nssoud.cz, v němž se uvádí, že *„...není povinností žadatele o azyl, aby pronásledování své osoby prokazoval jinými důkazními prostředky než vlastní věrohodnou výpovědí. Je naopak povinností správního orgánu, aby v pochybnostech shromáždil všechny dostupné důkazy, které věrohodnost výpovědí žadatele o azyl vyvracejí či zpochybňují*". Pokud se tedy žadatel o udělení mezinárodní ochrany po celou dobu správního řízení uvádí stejné skutečnosti, jeho výpovědi jsou konzistentní a souladné s dostupnými informacemi o zemi původu, pak je třeba z takové výpovědi vycházet (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2008, č. j. 2 Azs 49/2008 - 83 a ze dne 26. 2. 2008, č. j. 2 Azs 100/2007 - 64, oba www.nssoud.cz; popř. rozsudek ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 - 70, publ. pod č. 1749/2009 Sb. NSS). Ministerstvo ostatně věrohodnost stěžovatele nezpochybňovalo, neboť podle obsahu protokolů o pohovoru líčil svůj azylový příběh věrohodně, uváděl podrobnosti o své protivládní činnosti, o svém zadržení a následném pobytu ve vězení. Nešlo tedy pouze o hypotetická tvrzení, že běloruské orgány se k takovým praktikám v některých případech uchylují. Ze skutečností uváděných stěžovatelem je tedy třeba vycházet.

Podle názoru Nejvyššího správního soudu krajský soud i ministerstvo pochybily, protože nesprávně interpretovaly právní normu při její aplikaci. Nelze totiž souhlasit se závěrem, že měsíc ve vězení za distribuci protivládních letáků, během něhož byl stěžovatel psychicky a fyzicky týrán, a výhrůžky dalším trestním stíháním nedosahují intenzity pronásledování jen proto, že stěžovatel nebyl policií zadržen opakovaně, nebylo vůči němu formálně zahájeno trestní stíhání a bylo mu umožněno vycestovat ze země původu. Jedním z předpokladů naplnění pojmu pronásledování pro uplatňování politických práv a svobod je, aby žadatel o azyl nějaký politický názor měl, dokázal jej adekvátním způsobem prezentovat a věrohodně popsal příkoří, kterého se mu právě z těchto důvodů dostalo. Jelikož krajský soud, stejně jako ministerstvo, nijak nezpochybňoval stěžovatelovu protivládní činnost, jeho zadržení policií a věznění, je interpretace pojmu pronásledování v daném případě nesprávná a v rozporu s provedenými důkazy.

Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná, a proto napadený rozsudek zrušil (§ 110 odst. 1 věta prvá před středníkem s. ř. s.). Jelikož rozhodnutí ministerstva trpí podstatnou vadou řízení, jež mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé, pro kterou bylo rozhodnutí možno zrušit již v řízení před krajským soudem, Nejvyšší správní soud za použití ust. § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. současně zrušil také napadené rozhodnutí ministerstva a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

V dalším řízení je třeba, aby ministerstvo zjištěný skutkový stav znovu posoudilo v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu a své rozhodnutí přesvědčivě odůvodnilo.

Ve věci rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ust. § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje kasační soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, neboť neshledal důvody pro jeho nařízení.

Zruší-li Nejvyšší správní soud i rozhodnutí správního orgánu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, je tento správní orgán vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí (§ 110 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 78 odst. 5 s. ř. s.).

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Protože stěžovatel měl v řízení o kasační stížnosti i v řízení o žalobě úspěch, má právo na náhradu nákladů těchto řízení.

V řízení o žalobě stěžovateli žádné náklady nevznikly, proto bylo rozhodnuto tak, jak je uvedeno ve výroku II.

V řízení o kasační stížnosti vznikly stěžovateli náklady řízení v souvislosti s odměnou a náhradou hotových výdajů jeho zástupkyně. Odměna zástupkyně činí za dva úkony právní služby (písemné podání ve věci samé a prostudování spisu) 2 x 3.100 Kč [§ 1 odst. 1, § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. d) a f) vyhlášky] a náhrada hotových výdajů činí 2 x 300 Kč (§ 13 odst. 3 vyhlášky). Náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti tak činí celkem 6.800 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. června 2013

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu

O P R A V N É U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl předsedkyní senátu JUDr. Eliškou Cihlářovou v právní věci žalobce: **A. Z.,** zastoupen JUDr. Annou Doležalovou, advokátkou se sídlem Jablonského 604/7, Plzeň, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 22. 2. 2013, č. j. 29 Az 12/2011 – 82,

t a k t o :

Výroky II. a III. rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 6. 2013, č. j. 7 Azs 12/2013 - 50, **s e o p r a v u j í** takto:

II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Odměna advokátky JUDr. Anny Doležalové **s e u r č u j e** částkou 6.800 Kč.
Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

V projednávané věci Nejvyšší soud rozhodl o zrušení napadeného rozsudku včetně napadeného rozhodnutí žalovaného a vrácení věci tomuto správnímu orgánu k dalšímu řízení s tím, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o žalobě a žalovanému byla uložena povinnost zaplatit žalobci náklady řízení o kasační stížnosti, ačkoliv žalobci byla zástupkyně ustanovena soudem a podle ust. § 35 odst. 8 s. ř. s. platí v takovém případě odměnu advokátky včetně hotových výdajů stát.

Žalobce sice měl úspěch ve věci, ale žádné náklady mu ani v řízení o žalobě ani v řízení o kasační stížnosti nevznikly. Proto Nejvyšší správní soud žádnému z účastníků náhradu nákladů nepřiznal.

Protože žalobci byla pro řízení o kasační stížnosti soudem ustanovena zástupkyní advokátka JUDr. Anna Doležalová, náleží jí podle ust. § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, odměna za dva úkony právní služby (písemné podání soudu ve věci a prostudování spisu) 2 x 3.100 Kč [§ 11 odst. 1 písm. d) a f) citované vyhlášky] a náhrada hotových výdajů 2 x 300 Kč (§ 13 odst. 3 citované vyhlášky), celkem tedy 6.800 Kč.

Podle ust. § 54 odst. 4 s. ř. s. opraví předseda senátu v rozsudku i bez návrhu chyby v psaní a počtech, jakož i jiné zřejmé nesprávnosti. V souladu s citovaným ustanovením předsedkyně senátu bez návrhu opravila zřejmou nesprávnost v chybném znění výroku.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** přípustné opravné prostředky.

V Brně dne 29. července 2013

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu